

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (piąta izba)

z dnia 6 listopada 2014 r. *

Swobodny przepływ towarów — Ograniczenia ilościowe — Środki o skutku równoważnym —
Środki ochrony roślin — Zezwolenie na dopuszczenie do obrotu — Przywóz równoległy —
Wymóg posiadania zezwolenia na dopuszczenie do obrotu wydanego zgodnie z dyrektywą
91/414/EWG w kraju wywozu

W sprawie C-108/13

mającej za przedmiot wnioszek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Conseil d'État (Francja) postanowieniem z dnia 28 grudnia 2012 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 6 marca 2013 r., w postępowaniu:

Mac GmbH

przeciwko

Ministère de l'Agriculture, de l'Agroalimentaire et de la Forêt,

TRYBUNAŁ (piąta izba),

w składzie: T. von Danwitz, prezes izby, A. Rosas, E. Juhász, D. Šváby (sprawozdawca) i C. Vajda, sędziowie,

rzecznik generalny: P. Mengozzi,

sekretarz: V. Tourrès, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 6 marca 2014 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu Mac GmbH przez adwokata M. Le Berre'a,
- w imieniu ministère de l'Agriculture, de l'Agroalimentaire et de la Forêt przez I. Chalkiasa i E. Chroni, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu francuskiego przez S. Meneza oraz D. Colasa, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Komisji Europejskiej przez G. Wilmsa oraz P. Ondrůška, działających w charakterze pełnomocników,

* Język postępowania: francuski.

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 22 maja 2014 r.,
wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 34 TFUE i 36 TFUE.
- 2 Wniosek ów został przedstawiony w ramach sporu pomiędzy Mac GmbH (zwaną dalej „spółką Mac”) a ministère de l’Agriculture, de l’Agroalimentaire et de la Forêt (ministerstwem rolnictwa, żywności rolnej i leśnictwa) w przedmiocie udzielonej przez owo ministerstwo odmowy zezwolenia na dopuszczenie do obrotu we Francji, w ramach przywozu równoległego, środka ochrony roślin korzystającego z tego rodzaju zezwolenia w Zjednoczonym Królestwie.

Ramy prawne

Prawo Unii

- 3 Dyrektywa Rady 91/414/EWG z dnia 15 lipca 1991 r. dotycząca wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin (Dz.U. L 230, s. 1; sprostowanie Dz.U. 1992, L 170, s. 40) ustanawia jednolite zasady dotyczące warunków i procedur udzielania zezwoleń na dopuszczenie środków ochrony roślin do obrotu (zwanymi dalej „ZDO”) oraz ich przeglądu i cofnięcia. Ma ona na celu nie tylko harmonizację przepisów dotyczących warunków i procedur dopuszczania tych środków do obrotu, ale również zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzi i zwierząt oraz ochrony środowiska naturalnego przed zagrożeniami i ryzykiem związanymi z niewłaściwie kontrolowanym stosowaniem tych środków. Ponadto dyrektywa ta ma na celu wyeliminowanie przeszkód w swobodnym przepływie owych środków.
- 4 Dyrektywa 91/414 dotyczy w szczególności zezwoleń, wprowadzania do obrotu, stosowania i kontroli wewnątrz Unii Europejskiej środków ochrony roślin w postaci będącej przedmiotem wymiany handlowej. Zgodnie z jej art. 2 pkt 10 przez „wprowadzenie do obrotu” należy rozumieć każde dostarczenie, za opłatą lub nieodpłatnie, inne niż wysyłka poza terytorium Wspólnoty poprzedzona przechowywaniem. W rozumieniu tej dyrektywy przywóz środków ochrony roślin na terytorium Wspólnoty stanowi wprowadzenie ich do obrotu.
- 5 Artykuł 3 ust. 1 dyrektywy 91/414 stanowi:

„Państwa członkowskie stanowią, że środki ochrony roślin nie mogą być wprowadzane do obrotu na ich terytorium, chyba że państwa członkowskie zezwolą na ich dopuszczenie zgodnie z niniejszą dyrektywą [...]”.
- 6 Artykuł 4 tej dyrektywy określa między innymi warunki, jakie powinien spełniać środek ochrony roślin, aby mógł zostać dopuszczony do obrotu. Zgodnie z tym artykułem zezwolenia muszą wskazywać wymogi dotyczące wprowadzania do obrotu i stosowania środków. Są one przyznawane wyłącznie na określony okres, nieprzekraczający dziesięciu lat, który ustalają państwa członkowskie. Zezwolenia mogą być w każdym momencie poddane przeglądowi, a w niektórych okolicznościach muszą zostać unieważnione. W przypadku gdy państwo członkowskie cofa ZDO, informuje o tym niezwłocznie jego posiadacza.

7 Przepis art. 9 dyrektywy 91/414 stanowi:

„1. Wniosek o wydanie zezwolenia na dopuszczenie środka ochrony roślin jest składany przez lub w imieniu osoby odpowiedzialnej za pierwsze wprowadzenie do obrotu w państwie członkowskim [przez osobę odpowiedzialną za pierwsze wprowadzenie do obrotu w państwie członkowskim lub w imieniu tej osoby] właściwym władzom każdego państwa członkowskiego, w którym zamierza się wprowadzić do obrotu środek ochrony roślin.

[...]

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby dla każdego wniosku zostały założone akta. Każde z akt zawiera[ją] co najmniej kopię wniosku, wykaz decyzji administracyjnych podjętych przez państwo członkowskie dotyczących wniosku i szczegółowych danych oraz dokumentacji, określonej w art. 13 ust. 1, wraz z podsumowaniem ostatniej z wymienionych. Na wniosek państwa członkowskie udostępniają akta przewidziane w niniejszym ustępie innym państwom członkowskim i Komisji; dostarczają im, na wniosek, wszystkich informacji niezbędnych do pełnego zapoznania się z wnioskami i zapewniają, w razie takiego żądania, aby wnioskodawcy dostarczyli kopię dokumentacji technicznej określonej w art. 13 ust. 1 lit. a)”.

8 Państwo członkowskie, w którym złożono wniosek o wydanie zezwolenia w odniesieniu do środka ochrony roślin dopuszczonego już do obrotu w innym państwie członkowskim, musi zgodnie z art. 10 ust. 1 dyrektywy 91/414 odstąpić – z zastrzeżeniem określonych warunków i wyjątków – od żądania powtórzenia badań i analiz już przeprowadzonych.

9 Zgodnie z art. 12 dyrektywy 91/414:

„1. Nie rzadziej niż co kwartał, w ostatnim jego miesiącu państwa członkowskie przekazują na piśmie sobie wzajemnie oraz Komisji informacje o każdym ze środków ochrony roślin dopuszczonym lub wycofanym zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy, podając co najmniej:

- nazwę lub firmę posiadacza zezwolenia na dopuszczenie środka ochrony roślin do obrotu,
- nazwę handlową środka ochrony roślin,
- rodzaju preparatu,
- nazwę i ilość każdej substancji czynnej, którą zawiera środek ochrony roślin,
- rodzaj zastosowania lub zastosowań, do których jest przeznaczony,
- maksymalne poziomy pozostałości ustalone tymczasowo, w przypadku gdy nie zostały one jeszcze ustalone w regułach wspólnotowych,
- gdzie stosowne, powody wycofania zezwolenia,
- dokumentację niezbędną do oceny maksymalnych poziomów pozostałości ustalonych tymczasowo.

2. Każde państwo członkowskie sporządza co roku wykaz środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu na jego terytorium i przekazuje go pozostałym państwom członkowskim oraz Komisji.

Zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 21 wprowadza się jednolity system informacji w celu ułatwienia stosowania ust. 1 i 2”.

- 10 Dyrektywa 91/414 została zastąpiona ze skutkiem na dzień 14 czerwca 2011 r. rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącym wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylającym dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz.U. L 309, s. 1). Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu miały miejsce przed przyjęciem rozporządzenia nr 1107/2009, w związku z czym nie ma ono zastosowania do sporu w postępowaniu głównym.

Prawo francuskie

- 11 Zgodnie z art. L. 253-1 code rural (kodeksu rolnego) w brzmieniu obowiązującym w chwili przyjęcia zaskarżonej decyzji w postępowaniu głównym:

„I. Zakazane są wprowadzanie do obrotu, stosowanie i pozostawanie w posiadaniu przez użytkownika końcowego środków ochrony roślin nieobjętych [ZDO] lub zezwoleniem na dystrybucję w celu testowania wydanym na warunkach określonych w niniejszym rozdziale.

Zakazane jest stosowanie środków, o których mowa w akapicie pierwszym, na warunkach innych niż te określone w decyzji w przedmiocie zezwolenia.

II. – Do celów niniejszego działu stosuje się następujące definicje poniższych pojęć:

1° środki ochrony roślin: preparaty zawierające jedną lub więcej substancji czynnych [...];

2° wprowadzanie na rynek: każde dostarczenie, za opłatą lub bezpłatnie, inne niż wysyłka z terytorium Wspólnoty Europejskiej poprzedzona przechowywaniem. Przywóz środka ochrony roślin stanowi wprowadzenie na rynek.

[...]”.

- 12 Artykuł R. 253-52 code rural w brzmieniu obowiązującym w chwili wystąpienia okoliczności faktycznych w postępowaniu głównym przewidywał:

„Dopuszcza się przywiezienie na terytorium kraju środka ochrony roślin pochodzącego z państwa Europejskiego Obszaru Gospodarczego, w którym został on już dopuszczony do obrotu zgodnie z ww. dyrektywą 91/414[...], oraz identycznego ze środkiem zwanym dalej »produktem referencyjnym« pod następującymi warunkami:

Produkt referencyjny uzyskał [ZDO] ministra odpowiedzialnego za rolnictwo [...].

Identyczność środka wprowadzonego na terytorium krajowe z produktem referencyjnym jest oceniana w świetle następujących trzech kryteriów:

1° wspólnego pochodzenia obu produktów, co należy rozumieć w ten sposób, że zostały one wytworzone według tej samej formuły, przez tę samą spółkę lub przez przedsiębiorstwa powiązane lub produkujące na licencji;

2° wytworzenia przy użyciu tej samej lub tych samych substancji czynnych;

3° zbliżonego sposobu działania obu środków, przy uwzględnieniu mogących istnieć różnic w zakresie warunków rolnych, fitosanitarnych i środowiskowych, w szczególności klimatycznych, związanych ze stosowaniem środków”.

13 Artykuł R. 253-53 code rural stanowi:

„Przywóz na terytorium krajowe środka ochrony roślin pochodzącego z państwa Europejskiego Obszaru Gospodarczego podlega obowiązkowi wniesienia o [ZDO].

Rozporządzenie ministra z zakresu rolnictwa, ustanowione po wysłuchaniu opinii ministrów z zakresu przemysłu, konsumpcji, środowiska i zdrowia, ustanawia wykaz informacji, które podlegają przedstawieniu na poparcie wniosku, w szczególności dotyczących wnioskodawcy i środka będącego przedmiotem wniosku.

Ponadto, dla celów stwierdzenia identyczności pomiędzy środkiem przywiezionym na terytorium krajowe i produktem referencyjnym, minister z zakresu rolnictwa może:

- 1° wykorzystać informacje zawarte w dokumentach dotyczących produktu referencyjnego;
- 2° zażądać od posiadacza zezwolenia produktu referencyjnego przedstawienia posiadanych przez niego informacji;
- 3° zażądać informacji od władz państwa członkowskiego, które wydało zezwolenie dla środka przywiezionego na terytorium krajowe, zgodnie z przepisami art. 9 ust. 5 dyrektywy 91/414”.

14 Zgodnie z brzmieniem R. 253-55 code rural:

„Odmowa [ZDO] dla środka przywiezionego na terytorium krajowe może zostać udzielona [...]:

- 1° ze względów związanych z ochroną zdrowia ludzkiego i zwierzęcego oraz środowiska;
- 2° ze względu na brak identyczności, w rozumieniu art. R. 253-52, z produktem referencyjnym [...].

Przed udzieleniem odmowy wydania [...] [ZDO] wnioskodawcy [...] zostaje umożliwione przedstawienie uwag ministrowi z zakresu rolnictwa”.

Okoliczności faktyczne w postępowaniu głównym i pytanie prejudycjalne

15 W czasie wystąpienia okoliczności faktycznych w postępowaniu głównym środek ochrony roślin Cerone był objęty ZDO we Francji, wydanym na rzecz Bayer Cropscience France zgodnie z przepisami dyrektywy 91/414. Z akt sprawy wynika również, że produkt ów korzystał z ZDO w Zjednoczonym Królestwie, wydanego zgodnie z przepisami dyrektywy 91/414 na rzecz Bayer Cropscience Ltd.

16 Następnie w Zjednoczonym Królestwie wydane zostało zezwolenie na wprowadzenie do obrotu środka pod nazwą „Agrotech Ethephon” w ramach przywozu równoległego, przy użyciu ZDO w Zjednoczonym Królestwie, wydanego na rzecz Bayer Cropscience Ltd dla Cerone jako produktu referencyjnego.

17 W dniu 27 listopada 2007 r. spółka Mac złożyła wniosek o zezwolenie na przywóz równoległy do Francji środka Agrotech Ethephon celem wprowadzenia go do obrotu w tym państwie członkowskim pod nazwą „Mac Ethephone”.

18 W dniu 20 lutego 2008 r. Agence française de sécurité sanitaire des aliments (francuska agencja bezpieczeństwa sanitarnego żywności) wydała przychylną opinię wobec tego wniosku, wskazując, iż „posiadane informacje pozwalają na wniosek, że substancja czynna środka Agrotech Ethephon pochodziła z tego samego źródła co w przypadku środka referencyjnego Cerone i że cały ich skład można uznać za identyczny”.

- 19 Na mocy decyzji z dnia 29 maja 2009 r. ministère de l'Agriculture, de l'Agroalimentaire et de la Forêt oddaliło wskazany wniosek z tego względu, że środek „Agrotech Ethephon” nie był objęty w Zjednoczonym Królestwie ZDO wydanym zgodnie z dyrektywą 91/414, niezgodnie z wymogiem art. R. 253-52 code rural.
- 20 Spółka Mac wniosła w dniu 21 lipca 2009 r. skargę o stwierdzenie nieważności decyzji, podnosząc w szczególności, że przepisy art. R. 253-52 code rural były niezgodne z art. 34 TFUE w zakresie, w jakim nie pozwalały one na wydanie zezwolenia na przywóz równoległy dla środka, który jest już objęty takim zezwoleniem w państwie wywozu.
- 21 Postanowieniem z dnia 16 lutego 2011 r. prezes tribunal administratif de Paris przekazał skargę do Conseil d'État.
- 22 W tych okolicznościach Conseil d'État postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy art. 34 TFUE i 36 TFUE stoją na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, które uzależnia między innymi wydanie pozwolenia na wprowadzenie do obrotu [zezwolenia na dopuszczenie do obrotu] środka ochrony roślin w ramach przywozu równoległego od warunku, że dany produkt jest objęty w państwie wywozu [ZDO] wydanym zgodnie z dyrektywą 91/414[...], i w konsekwencji nie pozwala na wydanie [ZDO] w ramach przywozu równoległego dla produktu, który jest objęty w państwie wywozu [ZDO] w ramach przywozu równoległego i który jest identyczny z produktem dopuszczonym do obrotu w państwie przywozu?”.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

- 23 Poprzez pytanie prejudycjalne Conseil d'État zmierza zasadniczo do ustalenia, czy art. 34 TFUE i 36 TFUE należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu wykluczającemu wydanie zezwolenia na przywóz równoległy dla środka ochrony roślin, który nie jest objęty w państwie członkowskim wywozu ZDO wydanym na podstawie dyrektywy 91/414, chociaż produkt ten jest objęty zezwoleniem na przywóz równoległy i jest identyczny z produktem dopuszczonym do obrotu w państwie członkowskim przywozu.
- 24 Należy przypomnieć na wstępie, że środki ochrony roślin są uznawane za identyczne, jeżeli przynajmniej mają wspólne pochodzenie, co należy rozumieć w ten sposób, że zostały wytworzone przez tę samą spółkę lub przez przedsiębiorstwo powiązane lub produkujące na licencji według tej samej formuły, zostały wytworzone przy użyciu tej samej substancji czynnej i wywołują ponadto te same skutki po uwzględnieniu różnic, które mogą wystąpić na poziomie warunków rolniczych, zdrowotności roślin i środowiskowych, w szczególności klimatycznych, związanych ze stosowaniem środka (zob. podobnie wyrok Komisja/Francja, C-201/06, EU:C:2008:104, pkt 39).
- 25 Zgodnie z podstawową zasadą obowiązującą w tym przedmiocie każdy środek ochrony roślin wprowadzony do obrotu w państwie członkowskim powinien zostać dopuszczony przez właściwe władze tego państwa członkowskiego. Tak więc art. 3 ust. 1 dyrektywy 91/414 stanowi, że żaden środek ochrony roślin nie może zostać wprowadzony do obrotu i być stosowany w państwie członkowskim bez uprzedniego udzielenia ZDO przez to państwo członkowskie zgodnie z tą dyrektywą. Wymóg taki odnosi się również do sytuacji, gdy dany środek korzysta już z ZDO w innym państwie członkowskim (wyrok Komisja/Francja, EU:C:2008:104, pkt 31).
- 26 Jednakże, co się tyczy przywozów równoległych, dyrektywa 91/414 nie określa warunków udzielenia zezwolenia w odniesieniu do środka ochrony roślin będącego przedmiotem przywozu równoległego względem środka ochrony roślin objętego już ZDO w państwie członkowskim przywozu wydanym zgodnie z przepisami owej dyrektywy. Niemniej taka sytuacja podlega postanowieniom dotyczącym

swobodnego przepływu towarów, tak że zgodność z prawem przepisów krajowych ograniczających przywóz równoległy należy rozpatrywać w świetle art. 34 i nast. TFUE (zob. wyroki: Escalier i Bonnarel, C-260/06 i C-261/06, EU:C:2007:659, pkt 28; a także Komisja/Francja, EU:C:2008:104, pkt 33).

- 27 W tym względzie Trybunał orzekł już, że wówczas, gdy taka operacja dotyczy środka ochrony roślin dopuszczonego już do obrotu zgodnie z dyrektywą 91/414 w państwie członkowskim wywozu i w państwie członkowskim przywozu, środek ten nie może być uznany za dopuszczony po raz pierwszy do obrotu w państwie członkowskim przywozu. Nie jest zatem konieczne, w celu ochrony zdrowia ludzi i zwierząt lub ochrony środowiska naturalnego, objęcie importerów dokonujących przywozu równoległego procedurą dotyczącą ZDO przewidzianą w tej dyrektywie, jako że właściwe władze państwa członkowskiego przywozu dysponują już wszelkimi informacjami niezbędnymi do przeprowadzenia ich kontroli. Poddanie środka przywiezionego procedurze wydawania ZDO wykraczałoby poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia celów wspomnianej dyrektywy dotyczących ochrony zdrowia publicznego i zwierząt, jak również ochrony środowiska naturalnego, i mogłoby kolidować, w nieuzasadniony sposób, z zasadą swobodnego przepływu towarów przewidzianą w art. 34 TFUE (zob. wyroki: British Agrochemicals Association, C-100/96, EU:C:1999:129, pkt 32; Komisja/Francja, EU:C:2008:104, pkt 34).
- 28 W przypadku gdy środek ochrony roślin należy uznać za dopuszczony już do obrotu w państwie członkowskim przywozu, właściwe władze tego państwa muszą objąć dany środek ZDO udzielonym zgodnie z dyrektywą 91/414 na rzecz środka ochrony roślin obecnego już na rynku, chyba że względy skutecznej ochrony zdrowia ludzi, zwierząt i ochrony środowiska naturalnego sprzeciwiają się temu (zob. wyroki: British Agrochemicals Association, EU:C:1999:129, pkt 36; Komisja/Francja, EU:C:2008:104, pkt 35).
- 29 Jednakże środek ochrony roślin wprowadzony na terytorium państwa członkowskiego w drodze importu równoległego nie może zostać objęty ani w sposób automatyczny, ani absolutny, ani też bezwarunkowy ZDO wydanym na rzecz środka ochrony roślin już obecnego na rynku tego państwa. Jeżeli środka przywiezionego nie można uznać za już dopuszczony do obrotu w państwie członkowskim przywozu, państwo to może udzielić ZDO jedynie przy dochowaniu warunków przewidzianych w dyrektywie 91/414 lub zakazać jego wprowadzenia do obrotu i stosowania (zob. wyrok Komisja/Francja, EU:C:2008:104, pkt 36 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 30 Z powyższego wynika, że państwa członkowskie mają obowiązek poddania środków ochrony roślin, w przypadku których wniesiono o przywóz równoległy na ich terytorium, procedurze kontroli, która, jak w postępowaniu głównym, może przybrać formę procedury „uproszczonej”. Owa uproszczona procedura w sprawie zezwolenia na przywóz równoległy ma na celu weryfikację, czy produkt podlegający przywózowi wymaga ZDO lub czy powinien zostać uznany za już dopuszczony w państwie członkowskim przywozu. W tym względzie do właściwych władz państwa przywozu należy przeprowadzenie badania, na wniosek zainteresowanych, czy władze te mogą objąć dany produkt ZDO udzielonym na rzecz środka ochrony roślin obecnego już na rynku tego państwa członkowskiego (zob. wyroki: Escalier i Bonnarel, EU:C:2007:659, pkt 32; Komisja/Francja, EU:C:2008:104, pkt 37).
- 31 Okoliczność, że środek ochrony roślin nie posiada w państwie członkowskim wywozu ZDO wydanego zgodnie z dyrektywą 91/414, posiada natomiast zezwolenie na przywóz równoległy, nie może wykluczyć wydania zezwolenia na przywóz równoległy na podstawie opisanej powyżej uproszczonej procedury kontroli.
- 32 Wskazana procedura uproszczona opiera się bowiem na założeniu, że jeśli można uznać środek przywożony za identyczny – w rozumieniu wskazanym w pkt 24 niniejszego wyroku – z produktem referencyjnym, a żaden powód dotyczący ochrony zdrowia ludzi lub zwierząt i środowiska naturalnego nie stoi na przeszkodzie objęciu go ZDO wydanym na ten ostatni środek, to uzależnienie przywozu od

warunku, by środek przywożony był przedmiotem procedury kontroli na podstawie art. 4 dyrektywy 91/414, stanowi zakazane przez art. 34 TFUE ograniczenie w handlu między państwami członkowskimi.

- 33 W przypadku gdy identyczność środka podlegającego przywozowi z produktem referencyjnym nie może jednak zostać wykazana, władze państwa członkowskiego przywozu mogą zezwolić na przywóz owego środka jedynie przy dochowaniu warunków przewidzianych w dyrektywie 91/414 lub zakazać jego wprowadzenia do obrotu i stosowania (zob. podobnie wyrok Komisja/Francja, EU:C:2008:104, pkt 36 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 34 Prawdą jest, jak słusznie podniósł rząd francuski, że owa weryfikacja jest możliwa jedynie wówczas, gdy władze państwa członkowskiego przywozu posiadają wszelkie konieczne w tym celu informacje.
- 35 Należy jednakże wskazać w tym względzie, po pierwsze, że środki, które uzyskały zezwolenie na przywóz równoległy, wydane przez państwo członkowskie na podstawie uproszczonej procedury kontroli, zapewniają co do zasady te same gwarancje co środki, które są objęte ZDO wydanym zgodnie z dyrektywą 91/414. Prawdą jest, że nie były one przedmiotem postępowania w sprawie ZDO na podstawie przepisów owej dyrektywy w państwie członkowskim, do którego zostały przywiezione równoległe. Jednakże zostały one uznane za identyczne – w rozumieniu wskazanym w pkt 24 niniejszego wyroku – z produktem referencyjnym, który uzyskał ZDO w owym państwie członkowskim, i władze kontrolne państwa przywozu końcowego posiadają informacje uzyskane podczas wydania ZDO na produkt, w przypadku którego importer dokonujący przywozu równoległego podnosi identyczność z produktem, który zamierza wprowadzić na rynek w owym państwie członkowskim.
- 36 Po drugie, jak podkreślił już Trybunał, władze państwa członkowskiego przywozu dysponują zwykle środkami prawodawczymi i administracyjnymi, za pomocą których mogą zmusić producenta, jego zatwierdzonego przedstawiciela lub posiadacza licencji na środek ochrony roślin, na który udzielono już ZDO wydanego zgodnie z dyrektywą 91/414, do dostarczenia znajdujących się w ich posiadaniu informacji, które władze te uważają za niezbędne. Mogą one ponadto skorzystać z akt założonych w ramach wniosku o udzielenie ZDO na ten środek, a także zażądać informacji od władz państwa członkowskiego, w którym produkt został dopuszczony tytułem przywozu równoległego (zob. wyrok British Agrochemicals Association, EU:C:1999:129, pkt 34). W związku z tym art. 9 ust. 5 dyrektywy 91/414 przewiduje, że państwa członkowskie udostępniają na wniosek innym państwom członkowskim akta, które są one zobowiązane utworzyć w odniesieniu do każdego wniosku o zezwolenie, dostarczając im wszystkich informacji niezbędnych do pełnego zapoznania się z wnioskami.
- 37 W przypadku gdy środek ten został dopuszczony jedynie w ramach przywozu równoległego, informacje takie mogą dotyczyć zarówno tego środka, jak i środka, który posłużył jako środek referencyjny do celów przywozu równoległego. Ponadto informacje można również uzyskać w ramach systemu wymiany informacji ustanowionego w art. 12 dyrektywy 91/414 od państwa członkowskiego, z którego środek był wywieziony po raz pierwszy i w którym był objęty ZDO wydanym zgodnie z dyrektywą 91/414.
- 38 Ponadto, jak wskazał rzecznik generalny w pkt 52 i 55 opinii, w okolicznościach takich jak w postępowaniu głównym, w ramach których produkt posiadający w państwie członkowskim ZDO wydane zgodnie z dyrektywą 91/414 jest ponownie przywożony równoległe do tego państwa członkowskiego po dokonaniu jego przywozu równoległego do innego państwa członkowskiego, informacje konieczne celem przeprowadzenia wymaganych weryfikacji w ramach uproszczonej procedury kontroli, w szczególności dotyczące jego składników, a także sposobu konfekcjonowania, etykietowania i opakowywania, powinny być łatwiejsze do odnalezienia, zważywszy, że produkt referencyjny w państwie członkowskim przywozu końcowego jest tożsamy z produktem, który był przedmiotem pierwszego wywozu.

- 39 Tymczasem, jakkolwiek do władz krajowych należy zapewnienie ścisłego przestrzegania zasadniczego celu przepisów Unii, jakim jest ochrona zdrowia ludzi i zwierząt oraz ochrona środowiska naturalnego, zasada proporcjonalności wymaga, w celu zachowania swobodnego przepływu towarów, aby przepisy te były stosowane w granicach tego, co jest niezbędne do osiągnięcia realizowanych w sposób słuszny celów ochrony środowiska naturalnego oraz zdrowia ludzi i zwierząt (zob. wyrok Escalier i Bonnarel, EU:C:2007:659, pkt 37).
- 40 W konsekwencji całkowity zakaz przywozu równoległego środków ochrony roślin będących przedmiotem przywozu równoległego w państwie członkowskim wywozu, taki jak rozpatrywany w postępowaniu głównym, oparty na podnoszonym systemowo niewystarczającym charakterze danych, które mogą zostać udostępnione państwu przywozu, lub na zwykłej możliwości takiego niewystarczającego charakteru, nie może być uzasadniony w przypadkach ponownego przywozu równoległego.
- 41 Jedynie wówczas, gdy w wyniku procedury kontroli organy państwa członkowskiego przywozu końcowego miałyby stwierdzić na podstawie posiadanych przez nie informacji, że objęty wnioskiem produkt uległ od czasu poprzednich przywozów równoległych zmianom tego rodzaju, że nie może on już być uważany za produkt identyczny w rozumieniu wskazanym w pkt 24 niniejszego wyroku z produktem referencyjnym dopuszczonym w państwie członkowskim przywozu końcowego, lub miałyby uznać, że dostępne dane nie wystarczają do wykazania jego identyczności ze środkiem referencyjnym, lub gdyby wreszcie sprzeciwiały się temu względny skutecznej ochrony zdrowia ludzi i zwierząt, a także środowiska, organy te miałyby prawo odrzucić wnioski o wydanie zezwolenia na przywóz.
- 42 Mając na względzie powyższe rozważania, na przedstawione pytanie należy udzielić odpowiedzi, iż art. 34 TFUE i 36 TFUE należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu wykluczającemu wydanie zezwolenia na przywóz równoległy dla środka ochrony roślin, który nie jest objęty w państwie członkowskim wywozu ZDO wydanym na podstawie dyrektywy 91/414, chociaż produkt ten jest objęty zezwoleniem na przywóz równoległy i może zostać uznany za identyczny z produktem objętym ZDO wydanym zgodnie z tą dyrektywą w państwie członkowskim przywozu.

W przedmiocie kosztów

- 43 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (piąta izba) orzeka, co następuje:

Artykuły 34 TFUE i 36 TFUE należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu wykluczającemu wydanie zezwolenia na przywóz równoległy dla środka ochrony roślin, który nie jest objęty w państwie członkowskim wywozu zezwoleniem na dopuszczenie do obrotu wydanym na podstawie dyrektywy Rady 91/414/EWG z dnia 15 lipca 1991 r. dotyczącej wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin, chociaż produkt ten jest objęty zezwoleniem na przywóz równoległy i może zostać uznany za identyczny z produktem objętym zezwoleniem na dopuszczenie do obrotu wydanym zgodnie z tą dyrektywą w państwie członkowskim przywozu.

Podpisy